

Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 *Звіт про рух грошових коштів*¹

Мета

Інформація про грошові потоки суб'єкта господарювання є корисною, оскільки вона надає користувачам фінансової звітності основу для оцінки спроможності суб'єкта господарювання генерувати грошові кошти та їх еквіваленти, а також потреби суб'єкта господарювання щодо використання цих грошових потоків. Економічні рішення, що їх приймають користувачі, вимагають оцінки спроможності суб'єкта господарювання генерувати грошові кошти та їх еквіваленти, а також їх часу та визначеності.

Метою цього Стандарту є визначення вимог до надання інформації про історичні зміни грошових коштів суб'єкта господарювання та їх еквівалентів за допомогою звіту про рух грошових коштів, який розмежовує грошові потоки протягом періоду від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Сфера застосування

- 1 Суб'єкт господарювання складає звіт про рух грошових коштів згідно з вимогами цього Стандарту та подає його як складову частину фінансової звітності за кожний період подання фінансової звітності.
- 2 Цей Стандарт замінює МСБО 7 “Звіт про зміни у фінансовому стані”, затверджений у липні 1977 р.
- 3 Користувачі фінансової звітності суб'єкта господарювання зацікавлені в тому, як суб'єкт господарювання генерує і використовує грошові кошти та їх еквіваленти. Це не залежить від характеру діяльності суб'єкта господарювання і від того, чи можна розглядати грошові кошти як продукцію суб'єкта господарювання, наприклад, у випадку фінансової установи. Грошові кошти потрібні суб'єктам господарювання, як правило, з однакових причин, якою різною не була б їх основна діяльність, від якої одержують дохід. Суб'єктам господарювання потрібні грошові кошти для здійснення операцій, погашення зобов'язань і забезпечення доходу інвесторам. Відповідно, цей Стандарт вимагає від усіх суб'єктів господарювання подання звіту про рух грошових коштів.

Переваги інформації про рух грошових коштів

- 4 Звіт про рух грошових коштів, якщо він використовується разом з іншими фінансовими звітами, надає інформацію, яка дає користувачам змогу оцінювати зміни в чистих активах суб'єкта господарювання, його фінансовій структурі (у тому числі ліквідність та платоспроможність), а також здатність впливати на суми та строки грошових потоків з метою пристосування до змінюваних обставин та можливостей. Інформація про грошові потоки є корисною для оцінки здатності суб'єкта господарювання генерувати грошові кошти та їх еквіваленти; вона також

---

¹ У вересні 2007 року РМСБО змінила назву МСБО 7 із “Звіт про зміни у фінансовому стані” на “Звіт про рух грошових коштів” внаслідок перегляду МСБО 1 “Подання фінансової звітності” у 2007 році.

дає користувачам змогу розробляти моделі для оцінки та порівняння теперішньої вартості майбутніх грошових потоків різних суб'єктів господарювання. Вона також підвищує ступінь зіставності звітності про результати діяльності різних суб'єктів господарювання, оскільки запобігає впливу різних підходів до обліку однакових операцій та подій.

- 5 Історична інформація про грошові потоки часто використовується як показник суми, періоду та визначеності майбутніх грошових потоків. Вона також корисна під час перевірки точності минулих оцінок майбутніх грошових потоків, а також взаємозв'язку рентабельності, чистих грошових потоків і впливу зміни цін.

Визначення

- 6 Терміни, використовувані в цьому Стандарті, мають такі значення:

Грошові кошти складаються з готівки в касі і депозитів до запитання.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості.

Грошові потоки – це надходження та вибуття грошових коштів та їх еквівалентів.

Операційна діяльність – це основна діяльність суб'єкта господарювання, яка приносить дохід, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною або фінансовою діяльністю.

Інвестиційна діяльність – це придбання і продаж довгострокових активів, а також інших інвестицій, які не є еквівалентами грошових коштів.

Фінансова діяльність – діяльність, що спричиняє зміни розміру та складу вкладеного капіталу та запозичень суб'єкта господарювання.

Грошові кошти та їх еквіваленти

- 7 Еквіваленти грошових коштів утримуються для погашення короткострокових зобов'язань, але не для інвестиційних або яких-небудь інших цілей. Для того, щоб інвестицію можна було визначити як еквівалент грошових коштів, вона повинна вільно конвертуватися у відому суму грошових коштів і характеризуватися незначним ризиком зміни вартості. Таким чином, інвестиція визначається, звичайно, як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше трьох місяців з дати придбання. Інвестиції в інструменти власного капіталу не входять до складу еквівалентів грошових коштів, якщо вони не є за сутністю еквівалентами грошових коштів, наприклад, у випадку привілейованих акцій, придбаних протягом короткого періоду їх погашення і з визначеною датою викупу.
- 8 Банківські позики, як правило, вважаються фінансовою діяльністю. Проте в деяких країнах банківські овердрафти, які підлягають погашенню за вимогою, є невіддільною частиною управління грошовими коштами суб'єкта господарювання. За таких обставин банківські овердрафти включаються як компонент грошових коштів та їх еквівалентів. Характерною рисою таких

банківських операцій є часті коливання залишків коштів на банківських рахунках – від перевищення надходжень до перевищення кредиту.

9. Грошові потоки не включають зміни статей, що становлять грошові кошти або їх еквіваленти, оскільки ці компоненти є частиною управління грошовими коштами суб'єкта господарювання, а не частиною операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Управління грошовими коштами включає інвестування надлишку грошових коштів у еквіваленти грошових коштів.

Подання звіту про рух грошових коштів

---

10. **Звіт про рух грошових коштів повинен відображати грошові потоки протягом періоду згідно з поділом діяльності на операційну, інвестиційну та фінансову.**
11. Суб'єкт господарювання подає грошові потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності у вигляді, який найбільше відповідає його бізнесу. Класифікація за видами діяльності надає інформацію, яка дає користувачам змогу оцінювати вплив цих видів діяльності на фінансовий стан суб'єкта господарювання і суму його грошових коштів та їх еквівалентів. Таку інформацію можна також бути використовувати для оцінки взаємозв'язку наведених вище видів діяльності.
12. Одна операція може охоплювати грошові потоки, різні за класифікацією. Наприклад, коли погашення позики грошовими коштами складається з процентів та основної суми боргу, проценти можна класифікувати як операційну діяльність, а основну суму боргу – як фінансову.

Операційна діяльність

13. Сума грошових потоків від операційної діяльності є ключовим показником того, якою мірою операції суб'єкта господарювання генерують грошові кошти, достатні для погашення позик, підтримки операційної потужності суб'єкта господарювання, виплати дивідендів та здійснення нових інвестицій без залучення зовнішніх джерел фінансування. Інформація про конкретні компоненти історичних грошових потоків від операційної діяльності є корисною разом з іншою інформацією для прогнозування майбутніх грошових потоків від операційної діяльності.
14. Грошові потоки від операційної діяльності визначаються переважно основною діяльністю суб'єкта господарювання, яка приносить дохід. Таким чином, вони є, як правило, результатом операцій та інших подій, які підпадають під визначення прибутку або збитку. Прикладами грошових потоків від операційної діяльності є:
- (а) надходження грошових коштів від продажу товарів та надання послуг;
  - (б) надходження грошових коштів від роялті, авторських гонорарів, комісійних, а також інший дохід;
  - (в) виплати грошових коштів постачальникам товарів та послуг;
  - (г) виплати грошових коштів працівникам та виплати за їх дорученням;
  - (г) [вилучено]

- (д) виплати грошових коштів або відшкодування податків на прибуток, якщо вони конкретно не ототожнюються з фінансовою або інвестиційною діяльністю; та
- (е) надходження і виплати грошових коштів за договорами, укладеними для дилерських або торговельних цілей

Деякі операції, наприклад продаж об'єкта основних засобів, можуть приносити прибуток або збиток, що є складовою визнаного прибутку або збитку. Грошові потоки, пов'язані з такими операціями є грошовими потоками від інвестиційної діяльності. Однак, виплати грошових коштів для виробництва або придбання активів, утримуваних для оренди іншим особам і в подальшому утримуваних для продажу, як описано в пункті 68А МСБО 16 "*Основні засоби*", є грошовими потоками від операційної діяльності. Надходження грошових коштів від орендної плати і подальший продаж таких активів також є грошовими потоками від операційної діяльності.

- 15 Суб'єкт господарювання може утримувати цінні папери та позики для проведення з ними біржових операцій або торгівлі ними; у такому випадку вони подібні до товарів, придбаних спеціально для перепродажу. Отже, грошові потоки, що є результатом придбання або продажу дилерських цінних паперів чи таких, що мають обіг на ринку, класифікуються як операційна діяльність. Так само, аванси грошовими коштами і позики, здійснені фінансовими установами, також, звичайно, класифікуються як операційна діяльність, оскільки вони пов'язані з основною діяльністю суб'єкта господарювання, яка приносить дохід.

Інвестиційна діяльність

- 16 Окреме розкриття інформації про грошові потоки, що виникають від інвестиційної діяльності, є важливим, оскільки грошові потоки відображають, якою мірою здійснювалися видатки на ресурси, призначені для генерування майбутніх доходів та майбутніх грошових потоків. Лише видатки, наслідком яких є визнаний актив у звіті про фінансовий стан, можуть бути класифіковані як інвестиційна діяльність. Прикладами грошових потоків, що виникають від інвестиційної діяльності, є:
- (а) виплати грошових коштів для придбання основних засобів, нематеріальних активів та інших довгострокових активів. Ці виплати охоплюють також ті, що пов'язані з капіталізованими витратами на розробки та будівництво власними силами;
  - (б) надходження грошових коштів від продажу основних засобів, нематеріальних активів, а також інших довгострокових активів;
  - (в) виплати грошових коштів для придбання власного капіталу або боргових інструментів інших суб'єктів господарювання, а також часток у спільних підприємствах (інші, ніж виплати за інструменти, що визнаються як еквіваленти грошових коштів або утримуються для дилерських чи торговельних цілей);
  - (г) надходження грошових коштів від продажу власного капіталу або боргових інструментів інших суб'єктів господарювання, а також часток у спільних підприємствах (інші, ніж надходження за інструменти, що визнаються як еквіваленти грошових коштів або утримуються для дилерських чи торговельних цілей);

- (г) аванси грошовими коштами та позики, надані іншим сторонам (інші, ніж аванси і позики, здійснені фінансовою установою);
- (д) надходження грошових коштів від повернення авансів та позик (інших, ніж аванси та позики фінансової установи), наданих іншим сторонам;
- (е) виплати грошових коштів за ф'ючерсними і форвардними контрактами, опціонами та контрактами “своп”, окрім випадків, коли такі контракти укладаються для дилерських чи торговельних цілей або виплати класифікуються як фінансова діяльність; та
- (є) надходження грошових коштів від ф'ючерсних і форвардних контрактів, опціонів та контрактів “своп”, окрім випадків, коли такі контракти укладаються для дилерських чи торговельних цілей або надходження класифікуються як фінансова діяльність.

Коли контракт відображається в обліку як хеджування визначеної позиції, грошові потоки за контрактом класифікуються так само, як грошові потоки за позицією, що хеджується.

Фінансова діяльність

- 17 Окреме розкриття інформації про грошові потоки, що виникають від фінансової діяльності, є важливим, оскільки воно корисне для передбачення претензій щодо майбутніх грошових потоків з боку тих, хто надає капітал суб'єктові господарювання. Прикладами грошових потоків, що виникають від фінансової діяльності, є:
- (а) надходження грошових коштів від випуску акцій або інших інструментів власного капіталу;
  - (б) виплати грошових коштів власникам для придбання або викупу раніше випущених акцій суб'єкта господарювання;
  - (в) надходження грошових коштів від випуску незабезпечених боргових зобов'язань, позик, векселів, облігацій, іпотек, а також інших короткострокових або довгострокових позик;
  - (г) виплати грошових коштів для погашення позик; та
  - (г) виплати грошових коштів орендарем для зменшення існуючої заборгованості, пов'язаної з орендою.

Звітність про грошові потоки від операційної діяльності

- 18 Суб'єкт господарювання звітує про грошові потоки від операційної діяльності, застосовуючи:
- (а) **прямий метод**, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів, або
  - (б) **непрямий метод**, згідно з яким прибуток чи збиток коригується відповідно до впливу операцій негрошового характеру, будь-яких відстрочок або нарахувань минулих чи майбутніх надходжень або

виплат грошових коштів щодо операційної діяльності, а також відповідно до статей доходу або витрат, пов'язаних із грошовими потоками від інвестиційної чи фінансової діяльності.

- 19 Суб'єкти господарювання заохочуються до наведення в звітності грошових потоків від операційної діяльності із застосуванням прямого методу. Прямий метод надає інформацію, яка може бути корисною для оцінки майбутніх грошових потоків і яку не можна отримати із застосуванням непрямого методу. Згідно з прямим методом, інформацію про основні класи валових надходжень грошових коштів і валових виплат грошових коштів можна отримати:
- (а) з облікових реєстрів суб'єкта господарювання, або
  - (б) шляхом коригування продажу, собівартості реалізації (процентний дохід та подібний дохід, процентні витрати та подібні витрати для фінансової установи), а також інших статей у звіті про сукупні доходи щодо:
    - (і) змін протягом періоду в запасах і дебіторській та кредиторській заборгованості від операційної діяльності;
    - (іі) інших негрошових статей; та
    - (ііі) інших статей, для яких вплив грошових коштів є грошовими потоками від інвестиційної або фінансової діяльності.
- 20 Згідно з непрямым методом, чисті грошові потоки від операційної діяльності визначаються шляхом коригування прибутку або збитку відповідно до впливу:
- (а) змін протягом періоду в запасах і дебіторській та кредиторській заборгованості від операційної діяльності;
  - (б) негрошових статей, таких як амортизація, забезпечення, відстрочені податки, нереалізовані прибутки та збитки від обміну валют та нерозподілений прибуток від асоційованих підприємств; та
  - (в) усіх інших статей, для яких вплив грошових коштів є грошовими потоками від інвестиційної або фінансової діяльності.

Допустимим є також визначення чистого руху грошових коштів від операційної діяльності непрямым методом, коли відображаються доходи та витрати, інформація про які розкрита у звіті про сукупні доходи, і зміни протягом звітного періоду в запасах, а також дебіторська та кредиторська заборгованість від операційної діяльності.

Звітність про грошові потоки від інвестиційної та фінансової діяльності

- 21 Суб'єкт господарювання окремо звітує про основні класи валових надходжень грошових коштів і валових виплат грошових коштів, які виникають від інвестиційної та фінансової діяльності, за винятком звітування про грошові потоки на нетто-основі, що описано в пунктах 22 і 24.

Звітність про грошові потоки на нетто-основі

- 22** На нетто-основі можна відображати в звітності грошові потоки, що виникають від таких видів операційної, інвестиційної або фінансової діяльності:
- (а) надходження і виплати грошових коштів за дорученням клієнтів, коли грошові потоки відображають діяльність клієнта, а не діяльність суб'єкта господарювання; та
  - (б) надходження і виплати грошових коштів за статтями, згідно з якими оборот є швидким, суми великими, а строки погашення короткими.
- 23** Прикладами надходжень і виплат грошових коштів, які згадуються в пункті 22 (а), є:
- (а) акцепт і виплата депозитів банку до запитання;
  - (б) кошти, які інвестиційний суб'єкт господарювання утримує для клієнтів; та
  - (в) орендна плата, яку одержують за дорученням власників майна та сплачують їм.
- 23А** Прикладами надходжень і виплат грошових коштів, які розглядаються в пункті 22 (б), є такі аванси та виплати:
- (а) основних сум боргу клієнтів, які використовують кредитні картки;
  - (б) придбання та продаж інвестицій; та
  - (в) інших короткострокових позик, наприклад, строк погашення яких становить не більше трьох місяців.
- 24** На нетто-основі можуть відображатись в звітності грошові потоки, що виникають від усіх наведених нижче видів діяльності фінансової установи:
- (а) надходжень і виплат грошових коштів за акцептом і виплатою депозитів з фіксованим строком;
  - (б) розміщення депозитів в інших фінансових установах та вилучення депозитів із них; та
  - (в) авансів та позик у грошових коштах, наданих клієнтам, і повернення цих авансів та позик.

Грошові потоки в іноземній валюті

- 25** Грошові потоки, які виникають від операцій в іноземній валюті, відображаються у функціональній валюті суб'єкта господарювання із застосуванням до суми в іноземній валюті такого курсу обміну функціональної валюти на іноземну валюту, який був на дату грошового потоку.
- 26** Грошові потоки закордонного дочірнього підприємства перераховуються за курсом обміну функціональної валюти на іноземну валюту на дати грошових потоків.
- 27** Грошові потоки, деноміновані в іноземній валюті, відображаються способом, який відповідає вимогам МСБО 21 "Вплив змін валютних курсів". Він дозволяє застосовувати курс обміну, який наближається до фактичного курсу. Наприклад,

середньозважений курс обміну валют протягом періоду можна застосувати для відображення операцій в іноземній валюті або перерахування грошових потоків закордонного дочірнього підприємства. Проте МСБО 21 не дозволяє застосовувати валютний курс на кінець звітного періоду при перерахуванні грошових потоків закордонного дочірнього підприємства.

- 28 Нереалізовані прибутки та збитки, які виникають від змін валютного курсу, не є грошовими потоками. Проте вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти, які утримуються в іноземній валюті або підлягають виплаті в іноземній валюті, відображається в звіті про рух грошових коштів з метою узгодження грошових коштів та їх еквівалентів на початку і в кінці періоду. Ця сума подається окремо від грошових потоків від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності і містить курсові різниці, якщо вони були, коли рух грошових коштів визначався за курсом обміну валют на кінець періоду.
- 29 [Вилучено]
- 30 [Вилучено]

Проценти та дивіденди

- 31 **Інформація про кожен з грошових потоків від процентів та дивідендів, отриманих і сплачених, розкривається окремо. Кожен з них класифікується на послідовній основі в будь-які періоди як операційна, інвестиційна або фінансова діяльність.**
- 32 Інформація про загальну суму процентів, сплачених протягом звітного періоду, розкривається у звіті про рух грошових коштів незалежно від того, чи вона визнається як витрати у прибутку або збитку, чи капіталізується відповідно до МСБО 23 “*Витрати на позики*”.
- 33 Сплачені проценти й отримані проценти та дивіденди, як правило, класифікують для фінансової установи як грошові потоки від операційної діяльності. Проте немає одностайної думки щодо класифікації таких грошових потоків для інших суб’єктів господарювання. Сплачені проценти й отримані проценти та дивіденди можна класифікувати як грошові потоки від операційної діяльності, оскільки вони входять до визначення прибутку або збитку. Допустимою також є класифікація сплачених процентів та отриманих процентів і дивідендів, відповідно, як грошових потоків від фінансової та інвестиційної діяльності, тому що вони є витратами на одержання фінансових ресурсів або доходами від інвестиції.
- 34 Сплачені дивіденди можна класифікувати як рух грошових коштів від фінансової діяльності, оскільки вони є витратами на одержання фінансових ресурсів. Допустимою також є класифікація сплачених дивідендів як компонента грошових потоків від операційної діяльності для полегшення оцінки користувачами фінансової звітності здатності суб’єкта господарювання сплачувати дивіденди з грошових потоків від операційної діяльності.

Податки на прибуток

- 35 **Грошові потоки, що виникають від податків на прибуток, розкриваються окремо і класифікуються як грошові потоки від операційної діяльності,**

якщо їх не можна конкретно ототожнити з фінансовою та інвестиційною діяльністю.

- 36 Податки на прибуток виникають від операцій, які є джерелом грошових потоків, що класифікуються як операційна, інвестиційна або фінансова діяльність у звіті про рух грошових коштів. Тим часом як податкові витрати легко ототожнюються з інвестиційною або фінансовою діяльністю, пов'язані з ними грошові потоки від податків часто неможливо ідентифікувати і вони можуть виникати в інший період, ніж грошові потоки в результаті основної операції. Таким чином, сплачені податки, як правило, класифікуються як грошові потоки від операційної діяльності. Проте, коли можна ідентифікувати грошові потоки від податків із конкретною операцією, яка є джерелом грошових потоків, класифікованих як інвестиційна або фінансова діяльність, грошові потоки від податків класифікуються, відповідно, як інвестиційна або фінансова діяльність. Коли грошові потоки від податків розподіляються більше, ніж на один клас діяльності, розкривається інформація про загальну суму сплачених податків.

Інвестиції в дочірні, асоційовані та спільні підприємства

- 37 Коли облік інвестицій в асоційоване, спільне або дочірнє підприємство здійснюється із застосуванням методу участі в капіталі або методом обліку за собівартістю, інвестор обмежує своє звітування в звіті про рух грошових коштів грошовими потоками між ним та об'єктом інвестування, наприклад, дивідендами й авансами.
- 38 Суб'єкт господарювання, який звітує про свою частку в асоційованому або спільному підприємстві із застосуванням методу участі в капіталі, включає до свого звіту про рух грошових коштів інформацію про грошові потоки від своїх інвестицій в асоційоване або спільне підприємство, а також розподіл прибутку або інші платежі чи надходження між ним і асоційованим або спільним підприємством.

Зміни часток участі у капіталі дочірніх підприємств та інших господарських одиниць

- 39 Сукупні грошові потоки, що виникають від отримання або втрати контролю над дочірніми підприємствами або іншими господарськими одиницями, подаються окремо і класифікуються як інвестиційна діяльність.
- 40 Суб'єкт господарювання розкриває в узагальненому вигляді як отримання контролю, так і втрату контролю над дочірніми підприємствами або іншими господарськими одиницями протягом періоду за кожним із наведених далі пунктів:
- (а) загальна сплачена або отримана компенсація;
  - (б) та частина компенсації, яку виплачено грошовими коштами або їх еквівалентами;

- (в) сума грошових коштів та їх еквівалентів у дочірніх підприємствах або інших господарських одиницях, контроль над якими був отриманий або втрачений; та
  - (г) сума активів та зобов'язань за кожною основною категорією, за винятком грошових коштів або їх еквівалентів у дочірніх підприємствах або інших господарських одиницях, контроль над якими був отриманий або втрачений.
- 40А Інвестиційному суб'єктові господарювання, як визначено в МСФЗ 10 "Консолідована фінансова звітність", не потрібно застосовувати пункти 40(в) або 40(г) до інвестиції в дочірнє підприємство, яке повинно оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток.
- 41 Окреме подання впливу грошових потоків від отримання або втрати контролю над дочірніми підприємствами та іншими господарськими одиницями у вигляді окремих елементів статей (разом з окремим розкриттям інформації про суми активів і зобов'язань, які були придбані або продані) допомагає відрізнити ці грошові потоки від грошових потоків, які виникають від іншої операційної, інвестиційної і фінансової діяльності. Вплив грошових потоків від втрати контролю не вираховується з грошових потоків від отримання контролю.
- 42 Сукупна сума грошових коштів, сплачених або отриманих як компенсація за отримання або втрату контролю над дочірніми підприємствами або іншими господарськими одиницями, визнається у звіті про рух грошових коштів за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів, що були придбані або продані у рамках таких операцій, подій чи змін обставин.
- 42А Грошові потоки, що виникають унаслідок змін, пов'язаних із зміною часток участі у капіталі дочірнього підприємства, які не спричиняють втрату контролю, класифікуються як грошові потоки від фінансової діяльності, окрім випадків, коли дочірнє підприємство утримується інвестиційним суб'єктом господарювання, як визначено в МСФЗ 10, та коли таке дочірнє підприємство повинно оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток.
- 42Б Зміни часток участі у капіталі дочірнього підприємства, які не спричиняють втрату контролю, наприклад, подальше придбання або продаж материнським підприємством інструментів капіталу дочірнього підприємства, обліковуються як операції з капіталом (див. МСФЗ 10), окрім випадків, коли дочірнє підприємство утримується інвестиційним суб'єктом господарювання та коли таке дочірнє підприємство повинно оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Відповідно, кінцеві грошові потоки класифікуються так само, як інші операції з власниками, описані в пункті 17.

Негрошові операції

- 43 Інвестиційні та фінансові операції, які не потребують використання грошових коштів або їх еквівалентів, виключаються зі звіту про рух грошових коштів. Такі операції розкриваються в інших фінансових звітах у такий спосіб, який надає всю відповідну інформацію про таку інвестиційну та фінансову діяльність.
- 44 Багато видів інвестиційної та фінансової діяльності не впливає прямо на поточні грошові потоки, незважаючи на те, що вони справді впливають на структуру

капіталу та активів суб'єкта господарювання. Виключення негрошових операцій зі звіту про рух грошових коштів відповідає меті звіту про рух грошових коштів, оскільки ці статті не відносяться до грошових потоків поточного періоду. Прикладами негрошових операцій є такі:

- (а) придбання активів або шляхом прийняття прямо пов'язаних з ними зобов'язань, або шляхом оренди;
- (б) придбання суб'єкта господарювання шляхом випуску акцій; та
- (в) перетворення боргу у власний капітал.

Зміни зобов'язань, пов'язаних з фінансовою діяльністю

- 44А** Суб'єкт господарювання розкриває інформацію, яка надає користувачам фінансової звітності можливість оцінити зміни зобов'язань, пов'язаних з фінансовою діяльністю, включаючи як зміни, пов'язані з грошовими потоками, так і зміни, не пов'язані з грошовими коштами.
- 44Б** Якщо це необхідно для задоволення вимоги пункту 44А, суб'єкт господарювання розкриває інформацію про такі зміни зобов'язань, пов'язаних з фінансовою діяльністю:
- (а) зміни внаслідок грошових потоків від фінансової діяльності;
  - (б) зміни внаслідок отримання або втрати контролю над дочірніми підприємствами або іншим бізнесом;
  - (в) вплив змін валютних курсів;
  - (г) зміни справедливої вартості; та
  - (ґ) інші зміни.
- 44В** Зобов'язання, пов'язані з фінансовою діяльністю, – це зобов'язання, за якими грошові потоки були класифіковані – або майбутні грошові потоки будуть класифіковані – у звіті про рух грошових коштів як грошові потоки від фінансової діяльності. Крім того, викладена у пункті 44А вимога розкривати інформацію застосовується і до змін фінансових активів (наприклад, активів, які хеджують зобов'язання, пов'язані з фінансовою діяльністю), якщо грошові потоки, пов'язані з такими фінансовими активами, були включені – або майбутні грошові потоки будуть включені – до грошових потоків від фінансової діяльності.
- 44Г** Одним із способів виконання викладеної у пункті 44А вимоги розкривати інформацію є зіставлення залишків на початок та на кінець звітного періоду у звіті про фінансовий стан за зобов'язаннями, пов'язаними з фінансовою діяльністю, включаючи зміни, визначені у пункті 44Б. Якщо суб'єкт розкриває інформацію про таке зіставлення, то він має надати достатню інформацію, яка дає можливість користувачам фінансової звітності встановити зв'язок між статтями, включеними у зіставлення, та звітом про фінансовий стан і звітом про рух грошових коштів.
- 44Г** Якщо суб'єкт господарювання розкриває інформацію, якої вимагає пункт 44А, разом з розкриттям інформації про зміни інших активів та зобов'язань, то він має розкривати інформацію про зміни зобов'язань, пов'язаних з фінансовою діяльністю, окремо від змін таких інших активів та зобов'язань.

Угоди фінансування постачальників

- 44Д** Суб'єкт господарювання розкриває інформацію про свої угоди фінансування постачальників (які описано в пункті 44Е), яка дає користувачам фінансової звітності оцінювати вплив таких угод на зобов'язання та рух грошових коштів суб'єкта господарювання та на експозицію суб'єкта господарювання до ризику ліквідності.
- 44Е** Угоди фінансування постачальників характеризуються тим, що один або кілька фінансувальників пропонують сплатити суми, які суб'єкт господарювання винен своїм постачальникам, а суб'єкт господарювання погоджується здійснити оплату відповідно до умов угод у ту саму дату, коли здійснюється оплата на користь постачальників, або пізніше. Ці угоди надають суб'єктові господарювання довші строки оплати або постачальникам суб'єкта господарювання — коротші строки оплати в порівнянні з крайнім терміном оплати відповідного рахунка-фактури. Угоди фінансування постачальників часто називають фінансуванням ланцюжка постачання, фінансуванням кредиторської заборгованості або угодами зворотного факторингу. Угоди, які являють собою винятково засоби покращення кредитної якості (наприклад, фінансові гарантії, що включають у себе акредитиви, які використовуються як гарантії) чи інструменти, що їх суб'єкт господарювання використовує для безпосереднього здійснення розрахунків із постачальником за сумами заборгованості (наприклад, кредитні картки), не є угодами фінансування постачальників.
- 44С** Для досягнення цілей пункту 44Д суб'єкт господарювання розкриває в сукупності стосовно своїх угод фінансування постачальників:
- (a) умови цих угод (наприклад, довші строки здійснення оплати та надані забезпечення або гарантії). Однак суб'єкт господарювання розкриває окремо умови угод, що мають відмінні умови;
  - (б) станом на початок і кінець звітного періоду:
    - (i) значення балансової вартості (та відповідні статті, подані у звіті про фінансовий стан суб'єкта господарювання) фінансових зобов'язань, що належать до угоди фінансування постачальника;
    - (ii) значення балансової вартості (та відповідні статті) фінансових зобов'язань, розкритих за пунктом (i), за якими постачальники вже отримали оплату від фінансувальників;
    - (iii) діапазон строків здійснення оплати (наприклад, 30–40 днів з дати рахунка-фактури) як для фінансових зобов'язань, розкритих за пунктом (i), так і для зіставної торговельної кредиторської заборгованості, яку угода фінансування постачальника не охоплює. Зіставною торговельною кредиторською заборгованістю є, наприклад, торговельна кредиторська заборгованість суб'єкта господарювання в межах того самого напрямку господарської діяльності або тієї самої юрисдикції, що й фінансові зобов'язання, розкриті за пунктом (i). Якщо діапазони строків здійснення оплати є широкими, то суб'єкт господарювання розкриває пояснювальну інформацію про такі діапазони чи розкриває додаткові діапазони (наприклад, стратифіковані діапазони);
  - в) тип та ефект негрошових змін балансової вартості фінансових зобов'язань, розкритих за пунктом (б)(i). До прикладів негрошових змін належать ефект

об'єднання бізнесу, курсові різниці або інші операції, що не вимагають використання грошових коштів або еквівалентів грошових коштів (див. пункт 43).

Компоненти грошових коштів та їх еквівалентів

- 45** Суб'єкт господарювання розкриває компоненти грошових коштів та їх еквівалентів і подає узгодження сум у звіті про рух грошових коштів за статтями, відповідними наведеним у звіті про фінансовий стан.
- 46** Зважаючи на відмінність у всьому світі практики управління грошовими коштами і банківських угод та на виконання вимог МСБО 1 *“Подання фінансової звітності”*, суб'єкт господарювання розкриває інформацію про політику, яку він приймає для визначення складу грошових коштів та їх еквівалентів.
- 47** Вплив будь-якої зміни в політиці щодо визначення компонентів грошових коштів та їх еквівалентів, наприклад зміни в класифікації фінансових інструментів, які раніше вважалися частиною портфеля інвестицій суб'єкта господарювання, визначається відповідно до МСБО 8 *“Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки”*.

Розкриття іншої інформації

- 48** Суб'єкт господарювання розкриває (разом з коментарями управлінського персоналу) суму значних залишків грошових коштів та їх еквівалентів, утримуваних суб'єктом господарювання і недоступних для використання групою.
- 49** Існують різні обставини, коли залишки грошових коштів та їх еквівалентів утримуються суб'єктом господарювання і є недоступними для використання групою. Прикладами можуть бути залишки грошових коштів та їх еквівалентів, що утримуються дочірнім підприємством, яке здійснює свою діяльність у країні, де застосовується контроль за обміном валют або інші правові обмеження, коли залишки недоступні для спільного використання материнським підприємством або іншими дочірніми підприємствами.
- 50** Додаткова інформація може бути доречною і сприяти розумінню користувачами фінансового стану й ліквідності суб'єкта господарювання. Розкриття такої інформації, разом з коментарями управлінського персоналу, заохочується і може включати:
- (а) суму невикористаних запозичених коштів, що можуть бути наявними для майбутньої операційної діяльності і для погашення зобов'язань інвестиційного характеру, із зазначенням будь-яких обмежень щодо використання цих коштів;
  - (б) [вилучено]
  - (в) сукупну суму грошових потоків, які відображають збільшення операційної потужності окремо від тих грошових потоків, які потрібні для підтримання операційної потужності; та
  - (г) суму грошових потоків, які виникають від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності в кожній галузі і в кожному звітному сегменті (див. МСФЗ 8 *“Операційні сегменти”*).

- 51 Окреме розкриття інформації про грошові потоки, які відображають збільшення операційної потужності, від грошових потоків, потрібних для підтримання операційної потужності, є корисним, оскільки допомагає користувачеві визначити, чи є адекватними інвестиції суб'єкта господарювання на підтримку операційної потужності. Суб'єкт господарювання, інвестиції якого на підтримку операційної потужності не є адекватними, може втратити майбутню прибутковість заради поточної ліквідності та виплат власникам.
- 52 Розкриття інформації про грошові потоки за сегментами допомагає користувачам краще зрозуміти взаємозв'язок грошових потоків бізнесу в цілому і його складових частин, а також ліквідність та відмінність руху грошових коштів за сегментами.

Дата набрання чинності та перехідні положення

- 53 Цей Стандарт набирає чинності для фінансової звітності за періоди, що починаються 1 січня 1994 р. або пізніше.
- 54 МСБО 27 (змінений в 2008 р.) змінив до пунктів 39–42 та додав пункти 42А і 42Б. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни до річних періодів, що починаються з 1 липня 2009 р. або пізніше. Якщо суб'єкт господарювання застосовує МСБО 27 (змінений в 2008 р.) до більш раннього періоду, ці зміни застосовуються до цього більш раннього періоду. Зміни застосовуються ретроспективно.
- 55 Пункт 14 змінений документом “Удосконалення МСФЗ”, випущеним у травні 2008 р. Суб'єкт господарювання застосовує цю зміну до річних періодів, що починаються 1 січня 2009 р. або пізніше. Більш раннє застосування дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання застосовує цю зміну до більш раннього періоду, то він розкриває цей факт і застосовує пункт 68А МСБО 16.
- 56 Пункт 16 змінений документом “Удосконалення МСФЗ”, випущеним у квітні 2009 р. Суб'єкт господарювання застосовує цю зміну до річних періодів, що починаються 1 січня 2010 р. або пізніше. Більш раннє застосування дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання застосовує цю зміну до більш раннього періоду, то він розкриває цей факт.
- 57 МСФЗ 10 та МСФЗ 11 “Спільна діяльність”, випущені у травні 2011 р., змінили пункти 37, 38 і 42Б та вилучили пункт 50(б). Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни, якщо він застосовує МСФЗ 10 та МСФЗ 11.
- 58 Документ “Інвестиційні суб'єкти господарювання” (Зміни до МСФЗ 10, МСФЗ 12 та МСБО 27), випущений у жовтні 2012 р., змінив пункти 42А і 42Б та додав пункт 40А. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни до річних періодів, що починаються 1 січня 2014 р. або пізніше. Більш раннє застосування документа “Інвестиційні суб'єкти господарювання” дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання застосовує ці зміни раніше, то він разом з тим застосовує й усі зміни, включені у документ “Інвестиційні суб'єкти господарювання”.
- 59 МСФЗ 16 “Оренда”, випущений у січні 2016 р., змінив пункти 17 та 44. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни, якщо він застосовує МСФЗ 16.
- 60 Документ “Ініціатива щодо розкриття інформації” (зміни до МСБО 7), випущений у січні 2016 р., додав пункти 44А–44Г. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни до річних періодів, що починаються 1 січня 2017 р. або пізніше. Більш раннє застосування дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання

застосовує ці зміни вперше, від нього не вимагається надавати порівняльну інформацію за попередні періоди.

- 61 МСФЗ 17 “*Страхові контракти*”, випущений у травні 2017 р., змінив пункт 14. Суб’єкт господарювання застосовує зазначену зміну, якщо він застосовує МСФЗ 17.
- 62 Документ «*Угоди фінансування постачальників*», випущений у травні 2023 року, додає пункти 44Д–44Є. Суб’єкт господарювання застосовує ці зміни для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або пізніше. Більш раннє застосування дозволяється. Якщо суб’єкт господарювання застосовує зазначені зміни до більш раннього періоду, він розкриває цей факт.
- 63 Застосовуючи «*Угоди фінансування постачальників*», суб’єкт господарювання не зобов’язаний розкривати:
- (а) порівняльну інформацію за будь-які звітні періоди, подані до початку річного звітного періоду, в якому суб’єкт господарювання застосовує ці зміни вперше;
  - (б) інформацію, якої в решті випадків вимагає пункт 44Є(б)(ii)–(iii), станом на початок річного звітного періоду, в якому суб’єкт господарювання застосовує ці зміни вперше;
  - (в) інформацію, якої в решті випадків вимагають пункти 44Д–44Є, за будь-який проміжний період, поданий у межах річного звітного періоду, в якому суб’єкт господарювання застосовує ці зміни вперше.